

TÜRK DÜNYASI KÜLTÜRÜ

-2-

Bayram Durbilmez

YAYIN NU: 1383
KÜLTÜR SERİSİ: 805

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NUMARASI: 16267

ISBN: 978-605-155-783-0

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

1.Basım: 2019

2. BASIM

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®
İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Kapak Tasarımı: Zafer Yılmaz

Dizgi-Tertip: Ötüken

Kapak Baskısı: Pelikan Basım

Baskı: ANA BASIN YAYIN GIDA İNŞ. SAN.VE. TİC.A.Ş
Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. 2622 Sk.
Güven İş Merkezi No:6/13 Bağcılar / İstanbul
Sertifika Numarası: 20699 Tel: (0212) 446 05 99

İstanbul- 2021

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir.
Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği
akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya
tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya
edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

BAYRAM DURBİLMEZ; Yozgat'ın Sorgun ilçesine bağlı Taşpınar köyünde doğdu (1968). İlk ve ortaokulu Sorgun'da, liseyi Yozgat'ta, yükseköğrenimini ERÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde okudu. 1991'de araştırma görevlisi, 1999'da öğretim görevlisi, 2009'da yardımcı doçent, 2010'da doçent, 2018'de profesör oldu. Hâlen NEVÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Türk Halk Edebiyatı öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı'nın desteğiyle Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de bulunan Azerbaycan Nazırlar Kabineti Halk Tasarrufatını İdare Etme Enstitüsü'nde (1993-1994) ve Ahmet Yesevi Vakfı'nın desteğiyle Kazakistan'ın Türkistan, Kentav ve Çimkent şehirlerinde bulunan Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi'nde (1999- 2000) misafir öğretim üyesi olarak çalıştı. Askerlik görevini -kısa dönem- Samsun'da tamamladı (2000).

Azerbaycan, Özbekistan, Kazakistan, Kırgızistan, KKTC, Tataristan / Rusya, Yakutistan/ Rusya, Altay Cumhuriyeti / Rusya, Kırım / Ukrayna, Romanya, Almanya, Polonya, Rusya gibi pek çok ülkede de araştırmalar, incelemeler yaptı. Yurt içinde ve yurt dışında 100 civarında 'bilimsel' makalesi yayımlandı. Yurt içinde ve değişik ülkelere yapılan millî ve milletlerarası kongrelerde 100'e yakın bildiri sundu. Âşık Edebiyatı, Tekke/ Derviş Edebiyatı, Türk Dünyası Halk Bilimi ve Türk Dili konularında 12 araştırma-inceleme kitabı, 15 ortak kitap/ kitap bölümü yayımlandı.

Gelenekli Türk anlatıları ve Türk dünyası halk bilimi konulu kitapları: *Gelenekli Türk Anlatıları-1*, Ötüken Yay.: İstanbul, Mart 2017; 2. baskı, Ötüken Yay.: İstanbul, Temmuz 2017), *Türk Dünyası Kültürü* (Ötüken Yay.: İstanbul, Eylül 2017, 2. baskı, Ötüken Yay.: İstanbul, Ekim 2018).

Âşık edebiyatı şiir sanatı ve gelenekleri konulu araştırma-inceleme kitapları: *Âşık Edebiyatı ve Taşpınarlı Halk Şairleri* (1998, 5. Baskı, Ankara: Akçağ Yay., 2018.), *Âşık Hasretî'nin Şiir Sanatı* (Kayseri, 2015), *Âşık Hasretî'nin Atışma Sanatı Üzerine Bir İnceleme* (Ankara, 2016), *Karşılı Âşık Murat Çobanoğlu / Hayatı, Sanatı ve Eserleri* (Kayseri, 2014), *Âşık Türkmenoğlu/ Hayatı ve Şiir Sanatı Üzerine Bir İnceleme* (Kayseri, 2015).

Derviş (tekke) edebiyatı konulu araştırma-inceleme kitabı: *Derviş Tarzı Türk Edebiyatı ve Sıdkı Baba* (3. Baskı, Bilge Kültür Sanat Yay.: İstanbul 2019).

Âşık edebiyatı temsilcileri ve değişik konulardaki âşık şiirleri ile ilgili araştırma-inceleme kitapları: *Kayserili Halk Şairlerinin Şiirlerinde Kıbrıs* (Geçit Yay.: Kayseri, 1999), *Âşık Meydanı / Hayatı, Sanatı, Şiirlerinden Örnekler* (Laçın Yay.: Kayseri, 2000), *Vefatının 15. Yıldönümünde Yozgatlı Âşık Türkmenoğlu* (Laçın Yay.: Kayseri, 2013), *Ozan Gürbüz Değer, Hayatı- Sanatı- Şiirlerinden Örnekler* (Kültür Ajans Yay.: Ankara, 2007).

Dil ve edebiyat konulu ortak kitaplarından bazıları: *Üniversiteler İçin Dil ve Anlatım* (H. Yeniçeri, U. Çakır, S. Koç ve K. Deniz ile / Gazi Kitabevi Yay.: Ankara, 2011), *Türk Dilinin ve Edebiyatının Yayılma Alanları/ Bilgi Şöleni Bildirileri*, (N. Özkan ile / TDK Yay.: Ankara, 2014), *Destanlarla Erzincan*, (B. S. Özsoy ve N. Aslan ile/ Erciyes Üniversitesi Yay.: Kayseri, 1992). Akademik çalışmalarından başka kültür ve sanat ağırlıklı çeşitli kitapları ve makaleleri de mevcuttur.

Araştırma-inceleme çalışmalarından dolayı aldığı ödüllerden bazıları: *Türk Dünyası Kültürüne Hizmet Ödülü* (1994), *Kayseri Kültürüne Hizmet Ödülü* (2002), *Folklor Araştırmaları Kurumu- Türk Halk Kültürüne Hizmet Ödülü* (2003), *Âşıklık Geleneğine Hizmet Ödülü* (2004), *Türklük Bilimine Hizmet Ödülü* (2006), *Motif Vakfı- Halk bilimi Teşvik Ödülü* (2005), *Yazarlar Birliği Kayseri Şubesi- İnceleme Ödülü* (2007), *TÜBİTAK- Yayın Teşvik Ödülü* (2009, 2010, 2013, 2016), *YOFSAD- Yozgat Folkloruna Hizmet Ödülü* (2015). Evli ve iki çocuk babasıdır.

Türklük bilimine ve Türk dünyası kültürüne
öncü çalışmalarda bulunan değerli hocam
Prof. Dr. Tuncer Gülensoy'a saygıyla...

İÇİNDEKİLER

Söz Başı 13

BİRİNCİ BÖLÜM: DESTAN KÜLTÜRÜ

I. MİTTEN EFSANEYE, EFSANEDEN DESTANA: KAZAKİSTAN'DA KORKUT ATA VE KORKUT KÜYÜ

1. Kazakistan'da Yapılan Korkut Ata Konulu Çalışmalar	20
1.1. Kitâb-ı Dedem Korkut Konulu Çalışmalar	20
1.2. Korkut Anlatıları İle İlgili Çalışmalar	20
1.3. Korkut Küyleri Konusundaki Çalışmalar	22
1.4. Korkut Konusunda Yapılan Genel Çalışmalar	22
2. Korkut Ata Efsaneleri ve Korkut Küyü	23
2.1. Korkut'un Doğumu	26
2.2. Korkut'un Ailesi	27
2.3. Korkut'un Kopuzu	28
2.4. Korkut'un Bineği Jelmaya	28
2.5. Korkut'un Janalgış [Azrail] ile Yaptığı Mücadeleleri	29
2.6. Korkut'un Bilgeliği	29
2.7. Korkut'un Bestelediği Küyler	29
2.8. Korkut'un Ölümü	30
2.9. Diğerleri	30
3. Kazakistan'da Yapılan Değerlendirmeler	30
4. Genel Değerlendirme ve Sonuç	32
5. Kaynaklar	34

II. "OZAN" KAVRAMI ETRAFINDA DEDE KORKUT ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

1. Ozan Kavramı	39
2. Dede Korkut Kitabında Ozan	42
3. Ozan Sanatı ve Dede Korkut	45
3.1. Ozanlığa Yönelme Biçimleri ve Usta-Çıracak İlişkisi	47
3.1.1. Dolu İçme	47
3.1.2. Usta-Çıracak İlişkisi	49
3.2. Kopuz Çalma	50
3.3. Doğmaca Şiir Söyleme	56
3.4. Hikâye Anlatma	57
3.5. Diğer Özellikler	58
4. Genel Değerlendirme ve Sonuç	60
5. Kaynaklar	62

III. ALTAY DESTANLARINDA MİTOLOJİK BİR SAYI: DOKUZ

1. Altay Destanları	64
2. Mitolojik Bir Sayı: Dokuz	67
3. Altay Destanlarında Dokuz	70
4. Genel Değerlendirme ve Sonuç	75
5. Kaynaklar	78

IV. KIRGIZ DESTANLARINDA VE DESTANLARINDA RÜYA MOTİFİ

1. Rüyaların Çeşitleri ve Özellikleri	80
2. Destancıların Gördükleri Rüya ve Bu Rüyaların Destanlarla İlişkisi	84
3. Destan Metinlerinde Yer Alan Rüya ve İşlevleri	90
4. Genel Değerlendirme ve Sonuç	94
5. Kaynaklar	95

İKİNCİ BÖLÜM: ATASÖZÜ KÜLTÜRÜ

I. TÜRK DÜNYASINDAKİ KÜLTÜREL GELİŞMELER İÇİNDE BİRLEŞTİRİCİ BİR UNSUR: ORTAK ATASÖZLERİ (TÜRKİYE VE KAZAKİSTAN SAHASI ATASÖZLERİNDEN ÖRNEKLERLE)

1. Akraba Dil, Lehçe ve Şivelerin Öğretimi.....	99
2. Türk Dünyasında Ortak Atasözleri: Türkiye ve Kazakistan'dan Derlenen Örneklerle	102
2.1. Yapı, Söz Varlığı ve Anlam Bakımından Aynı Olanlar	103
2.2. Yapı ve Anlam Bakımlarından Yakın Olanlar	107
2.3. Anlam Bakımından Aynı/ Benzer, Yapıları Farklı Atasözleri	118
2.4. Yapı Bakımından Aynı, Anlamları Farklı Atasözleri	119
3. Genel Değerlendirme ve Sonuç.....	121
4. Kaynaklar	122

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: BİLMECE KÜLTÜRÜ

I. KAZAKİSTAN'DA JUMBAK GELENEĞİ ÜZERİNE BAZI TESPİTLER VE JUMBAK KONULU ÇALIŞMALAR

1. Jumbak Geleneği Üzerine Bazı Tespitler	127
2. Jumbaklar Üzerine Yapılan Çalışmalar.....	129
3. Jumbaklar Üzerine Yapılan Tasnifler	133
4. Jumbaklar Üzerine Türkiyede Yapılan Çalışmalar	134
5. Sonuç.....	135
6. Kaynaklar	136

II. KAZAKİSTAN'DAN DERLENEN MANZUM BİLMECELERİN ŞİİRLİK YAPI ÖZELLİKLERİ VE BİR TASNİF DENEMESİ

1. Nazım Birimi	140
2. Vezin	143
2.1. Hece Kalıplarının Kullanım Oranları	143
2.2. Vezinsiz Bilmecelerin Nazım Birimlerine Göre Kullanım Oranları.....	144
3. Kafiye Örgüleri	148
3.1. İki Dizelilerde (Beyitlerde).....	149
3.2. Üç Dizelilerde (Üçlüklerde)	149
3.3. Dört Dizelilerde (Dörtlüklerde)	149
3.4. Beş Dizelilerde (Beşliklerde).....	149
3.5. Altı Dizelilerde (Altılıklerde).....	150
3.6. Yedi Dizelilerde (Yediliklerde).....	150
3.7. Sekiz Dizelilerde (Sekizliklerde).....	150
4. Kafiye Yapısı	150
4.1. Mısra İçi Kafiye (İç Kafiye)	151
4.1.1. Yarım Kafiye.....	151
4.1.2. Tam Kafiye.....	151
4.1.3. Zengin Kafiye	151
4.1.4. Cinashlı Kafiye	151
4.1.5. Redif	152
4.2. Mısra Başı Kafiye (Baş Kafiye).....	152
5. Bilmecelerin Şiirlik Yapıları Bakımından Tasnifi.....	153
5.1. İki Dizeliler (Beyitler).....	153
5.1.1. Beş Heceliler	153
5.1.2. Altı Heceliler	154
5.1.3. Yedi Heceliler	155
5.1.4. Sekiz Heceliler.....	155
5.1.5. Dokuz Heceliler.....	157

5.1.6. Dokuz Heceliler	158
5.1.7. On Heceliler	158
5.1. 8. On bir Heceliler	158
5.1.9. On dört Heceliler.....	158
5.1.10. Vezinsiz Olanlar.....	158
5. 2. Üç Dizeliler (Üçlükler).....	160
5.2. 1. Beş Heceli	160
5.2. 2. Yedi Heceli.....	160
5.2. 3. Sekiz Heceli	160
5.2. 4. Vezinsiz Olanlar.....	160
5. 3. Dört Dizeliler (Dörtlükler)	161
5.3. 1. Üç Heceliler.....	161
5.3. 2. Dört Heceliler.....	161
5.3. 3. Yedi Heceliler	162
5.3. 4. Sekiz Heceliler.....	164
5.3. 5. On bir Heceliler	165
5.3. 6. Vezinsiz Olanlar.....	169
5.4. Beş Dizeliler (Beşlikler)	171
5.4. 1. Yedi Heceliler	171
5.4. 2. Vezinsiz	171
5.5. Altı Dizeliler (Altılıkler)	171
5.5. 1. Yedi Heceli.....	171
5.5. 2. Vezinsiz Olanlar.....	172
5.6. Yedi Dizeliler (Yedilikler)	172
5.6. 1. Yedi Heceliler	172
5.6. 2. On bir Heceliler	173
5.6. 3 Vezinsiz	173
5.7. Sekiz Dizeliler (Sekizlikler).....	173
5.7. 1. Dört Heceli	173
5.7. 2. On bir Heceli.....	174
6. Genel Değerlendirme ve Sonuç.....	174
7. Kaynaklar	176
7.1. Yazılı Kaynaklar	176
7.2. Sözlü Kaynaklar.....	177

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM :BAYRAM KÜLTÜRÜ

I. TÜRK KÜLTÜRÜNDE YENİGÜN / NEVRUZ BAYRAMI	
1. Türk Kültür Dünyasında Yenigün ile İlgili Adlandırmalar.....	181
2. Yenigün Bayramının Kültür ve İnanç Kökleri.....	182
3. Türk Dünyası Edebiyatlarında Yenigün Bayramı.....	183
4. Sonuç.....	187
5. Kaynaklar	188

BEŞİNCİ BÖLÜM: ÂŞIK EDEBİYATI KÜLTÜRÜ

I. ÂŞIK VEYSEL'İN ŞİRLERİNDE MİLLİ BİRLİK FİKRİ VE TÜRK DÜNYASI	
1. Âşık Veyssel	193
2. Millî Birlik Fikri.....	196
3. Türk Dünyası	202

4. Sonuç.....	206
5. Kaynaklar	206
II. KIBRIS KONULU AŞIK TARZI ŞİİRLER ÜZERİNE BİR İNCELEME: YOZGATLI HALK ŞAİRLERİNDEN ÖRNEKLERLE	
1. Yozgatlı Halk Şairleri.....	207
2. Kıbrıs Konulu Şiirlerin Tahlili	209
2.1. Kıbrıs'ın Güzellikleri	210
2.2. Kıbrıs Türklerine Yapılan Zulümler	210
2.3. Kıbrıs Kahramanları: Mücahitler ve Mehmetçikler.....	211
2.3.1. Pilot Yüzbaşı Cengiz Topel.....	212
2.3.2. Rauf Denктаş.....	212
2.3.3. Bülent Ecevit	213
2.3.4. Dr. Burhan Nalbantođlu	213
2.3.5. Albay Rıza Vuruşkan.....	213
2.3.6. Albay Halil İbrahim Karaođlanođlu.....	214
2.3.7. Pilot Binbaşı Fehmi Ercan.....	214
2.3.8. Osman Fazıl Polat Paşa	214
2.3.9. Hasan Cafer.....	214
2.4. Türkiye Türklerinde Kıbrıs Sevgisi.....	214
2.5. Barış Harekâtı.....	215
2.6. Barış Arzusu.....	216
2.7. Günümüzdeki Durum	216
3. Örnek Metinler.....	216
3.1. Kıbrıs Destanı	216
3.2. Kıbrıs Destanı	218
3.3. Yavru Vatanımız	218
3.4. Yurdunu Aldı	219
3.5. Bir Gecede	220
3.6. Rauf Denктаş.....	220
3.7. Kıbrıs Türk'tür.....	222
3.8. Mehmetçik Kıbrıs'ta.....	223
3.9. Ecevit.....	224
3.10. Kıbrıs.....	225
3.11. Kıbrıs Destanı	226
3.12. Kıbrıs Türk Kahramanlarına Tarihler.....	228
3.13. Rauf Denктаş'ın Vefatı	230
3.14. Denктаş'ın Vefatına Tarih.....	231
3.15. Kıbrıs Destanı	232
4. Sonuç.....	233
5. Kaynaklar	234
Dizin.....	236

SÖZ BAŞI

TÜRK KÖKENİNDEN gelen ve Türk kültürü ile beslenen Türk boylarını bir ağacın kollarına benzetirsek, bu Türk boyları ile birlikte -aralarında doku uyumu bulunduğu için- bu ağaca aşıl原因an akraba topluluklar da “Ulu Türk Ağacı”nı oluşturur.

Türk dilinin çeşitli lehçe, şive ve ağızlarını konuşan; ortak kültür ve edebiyatı olan, aralarında ortak töre, gelenek ve görenekler bulunan topluluklar -birbirlerinden çok uzak coğrafyalarda ve farklı devlet sistemlerinde yaşıyor olsa bile- ortak bir kültür dünyasına sahiptir. Üç kıtaya yayılmış Türk soylu kavimler ile ortak Türk kültürüne mensup akraba topluluklar hep birlikte “Türk milleti”ni oluşturur. Bu sebeple, Türk kültür dünyasına mensup Türk boylarının ve akraba toplulukların bütününe “Türk Dünyası” adı verilir. Türk Dünyasını oluşturan Türk boyları ve akraba topluluklarının ortak kültür mirasları ve sözlü edebiyat ürünleri “Türk Dünyası Kültürü”nü oluşturur.

Geniş bir okuyucu kitlesi tarafından ilgiyle karşılanan “Türk Dünyası Kültürü-1” adlı kitabımızdan sonra, hazırladığımız “Türk Dünyası Kültürü-2” adlı kitapta destanlar, atasözü, bilmece, Nevruz / Yenigün Bayramı ve Türk Dünyası konusunda söylenen / yazılan âşık tarzı şiirlerle ilgili araştırmalara / incelemelere yer verilmektedir. Türk halk bilimi, Türk kültür tarihi, dinler tarihi, sosyoloji gibi alanında uzmanlaşanlara ve Türk Dünyasına ilgi duyan herkese yararlı olması beklen bu kitap “*Destan Kültürü*”, “*Atasözü Kültürü*”, “*Bilmece Kültürü*”, “*Bayram Kültürü*” ve “*Âşık Edebiyatı Kültürü*” başlıklarını taşıyan beş bölümden oluşmaktadır.

“*Destan Kültürü*” başlıklı “Birinci Bölüm”de; “*Mitten Efsaneye, Efsaneden Destana: Kazakistan’da Korkut Ata ve Korkut Küyü*”, “*Ozan Kavramı Etrafında Dede Korkut Üzerine Bir Değerlendirme*”, “*Altay Destanlarında Mitolojik Bir Sayı: Dokuz*” ile “*Kırgız Destancılarında ve Destanlarında Rüya Motifi*” başlıklarından oluşan dört araştırmaya yer verilmektedir. Bu araştırmalardan ilki “*Mitten Efsaneye, Efsaneden Destana: Kazakistan’da Korkut Ata ve Korkut Küyü*” adını taşır. 1999- 2000 yılları arasında, Kazakistan’da sözlü kaynaklardan derlenen veriler ile birlikte yazılı kaynaklardan elde edilen bilgiler birleştirilerek ortaya konan bu araştırmada örnekleme yoluyla değerlendirmeler yapılmaktadır. Kazakistan’da küyün / ezginin yaratıcısı, müziğin atası ve efsane kahramanı olarak kabul edilen Korkut Ata hakkındaki bu araştırmada Kazakistan’da yapılan Korkut Ata konulu çalışmalar, Korkut Ata efsaneleri ve Korkut küyü, Korkut Ata anlatıları ile ilgili Kazakistan’da yapılan değerlendirmeler üzerinde durulmakta; Korkut’un doğumu,

Korkut'un ailesi, Korkut'un kopuzu, Korkut'un bineği Jelmaya, Korkut'un Janalgış [Azrail] ile yaptığı mücadeleler, Korkut'un bilgeliği, Korkut'un ölümü vd. gibi mitolojik özellikler taşıyan efsaneler tasnif edilerek değerlendirilmektedir. Bilindiği gibi, destandan hikâyeye geçiş sürecinde kaydedilen Korkut Ata / Dede Korkut anlatılarından bir kısmı "Dede Korkut Kitabı"nda toplanmıştır. Vatikan ve Dresten nüshaları bulunan bu kitabın giriş kısmında verilen Korkut Ata ile ilgili bilgiler, onun "ozan" kavramı etrafında değerlendirilmesi gerektiğini ve ozan sanatının ilk güçlü temsilcisi olduğunu düşündürmektedir. Bu düşünceden hareketle yapılan "*Ozan Kavramı Etrafında Dede Korkut Üzerine Bir Değerlendirme*" başlıklı araştırmada "ozan" kavramının anlamı, ozan kavramıyla temsil edilen sanatçıların özellikleri ve işlevleri, Dede Korkut'un ozan sanatı içindeki yeri incelenmektedir.

Destanlarda geçen mitolojik motifler arasında sayıların önemli bir yer tuttuğu görülür. Gizemli olduğuna inanılan ve kutlu sayılan sayılar, mitolojik dönemden günümüze kadar süregelen halk inanışlarında ve sözlü kültür ürünlerinde yaygındır. Bu sebeple, Türk Dünyası ortak kültür değerlerinin tespiti araştırmalarında mitolojik sayılara da özel bir yer ayırmak gerekmektedir. Türk Dünyası sözlü kültür ürünlerinde yaygın olarak kullanılan ve özel anlamlar yüklenen gizemli sayılardan biri de "dokuz"dur. Bu sayıya yüklenen simgelik anlamların en zengin örnekleri Altay halk inanışlarında ve destanlarında yer almaktadır. "*Altay Destanlarında Mitolojik Bir Sayı: Dokuz*" başlıklı araştırmada Altay destanları hakkında genel bilgiler verilmekte, dokuz sayısının mitolojik anlamları ve Altay destanlarında geçen dokuz sayısı ile ilgili kullanımlar sayı simgeliği açısından incelenmektedir.

Rüya motifinin kökenleri Kam / Şaman inanışlarına dayanır. Mitolojik dönemde oluşmaya başlayan, kabul edilen çeşitli din ve inanışlarla tarih boyunca gelişen rüya motifi İslâmî unsurlarla zenginleşir. Ortak kültür unsurlarıyla şekillenen kültürel rüyalar, Türk Dünyası destancıları ve destanlarının genelinde olduğu gibi Kırgız destancıları ve destanlarında da önemli bir yer tutar. "*Kırgız Destancılarında ve Destanlarında Rüya Motifi*" başlıklı araştırmada rüyaların çeşitleri, özellikleri, destancıların gördükleri rüyalar, bu rüyaların destanlarla ilişkisi, destan metinlerinde yer alan rüyalar ve işlevleri -Kırgız destancılarından ve destanlarından- örneklerle incelenmektedir.

Yüzyıllar boyunca uzak coğrafyalarda, farklı sistemlerle yönetilen devletlerde yaşayan Türk boyları ve akraba toplulukları arasında çok sayıda atasözünün ortak olarak kullanıldığı anlaşılmaktadır. Ortak atasözleri, Türk Dünyasının ortak düşünce yapısını, karakter özelliklerini yansıtan en eski ve en yaygın sözlü edebiyat ürünlerindedir. Kökenleri tarih öncesi dönemlere kadar uzanan bu ürünler, Türk milletini oluşturan Türk boyları ve akraba topluluklarının ortak töre, gelenek, görenek, inanış ve davranışlarını yansıtır. "*Atasözü Kültürü*" başlıklı "İkinci Bölüm"de "*Türk Dünyasındaki Kültürel Gelişmeler İçinde Birleştirici Bir Unsur: Ortak Atasözleri (Türkiye ve Kazakistan Sahası Atasözlerinden Örneklerle)*" başlıklı bir araştırmaya yer verilmektedir. Bu araştırmada akraba dil, lehçe ve şivelerin öğretimi; bu öğretimde ortak atasözlerinden yararlanılması ele alınmaktadır. Türkiye ve Kazakistan'dan derlenen örnekler üzerine yapılan

incelemede ortak atasözleri yapı, söz varlığı ve anlam bakımından karşılaştırılarak değerlendirilmektedir.

Türk Dünyasının ortak sözlü kültür mirası içinde yer alan bilmece, kökeni mitolojik döneme kadar uzanan sözlü edebiyat türlerinden biridir. “*Bilmece Kültürü*” başlıklı “Üçüncü Bölüm”de “*Kazakistan’da Jumbak Geleneği Üzerine Bazı Tespitler ve Jumbak Konulu Çalışmalar*” ile “*Kazakistan’dan Derlenen Manzum Bilmecelerin Şiirlik Yapı Özellikleri ve Bir Tasnif Denemesi*” başlıklı iki araştırma / inceleme yer almaktadır. Görüldüğü gibi, bu bölümde yer alan iki araştırma da Kazakistan sahası bilmeceleri ile ilgilidir. Çünkü Türk Dünyasında ve akraba topluluklarda bilmece geleneğinin canlı ve bilmece varlığının zengin olduğu ülkelerden biri de Kazakistan’dır. İlk çalışmada Kazakistan’da “jumbak” terimiyle karşılanan bilmece geleneği üzerine tespitler, jumbaklar üzerine Kazakistan’da yapılan çalışmalar, jumbakların tasnifi ve Kazak Türklerinin jumbakları üzerine Türkiye’de yapılan çalışmalar değerlendirilmektedir. İkinci çalışmada Kazakistan’dan derlenen 202 manzum bilmecenin şiirlik yapı özellikleri ortaya konulmakta ve bu bilmeceler yapıları bakımından tasnif edilmektedir. Bilmecelerin şiirlik yapı özellikleri belirlenirken nazım birimi, vezin, kafiye örgüsü ve kafiye yapısı gibi biçime ait unsurlar araştırılmaktadır. Manzum bilmeceler üzerine yapılacak metin merkezli araştırmalarda genel değerlendirmeler yerine istatistik yöntemlerden de yararlanmanın daha doğru bir yaklaşım olacağı düşünüldüğü için araştırmada istatistik çözümleme yönteminde de yararlanılmaktadır.

Toplulukları millet hâline getiren ve millet olma şuurunu diri tutan millî kültür köprüleri arasında bayramlar da belirgin bir yer tutar. “*Bayram Kültürü*” başlıklı “Dördüncü Bölüm”de; Türk kültür dünyasında Yenigün ile ilgili adlandırmalar, Yenigün bayramının kültür ve inanç kökleri ile Türk Dünyası edebiyatlarında Yenigün bayramı araştırılmakta, elde edilen verilerden hareketle –kısaca- değerlendirmeye gidilmektedir.

“Kam Sanatı”ndan “Ozan Sanatı”na, “Ozan Sanatı”ndan “Âşık Sanatı”na; Dede Korkut’tan Âşık Veysel’e uzanan çizgide zengin bir âşık edebiyatı kültürü ortaya çıkmıştır. Özellikle Azerbaycan, Anadolu ve Balkanlarda “Âşık” adıyla anılan bu kültürün temsilcileri hemen her konuda şiirler söyler / yazar. Toplumun “gözcüsü” ve “sözcüsü” durumundaki bu halk şairlerinin şiirleri / destanları arasında Türk Dünyası konusuna da özel bir yer verildiği görülür. “*Âşık Edebiyatı Kültürü*” başlıklı “Beşinci Bölüm”de iki araştırma yer almaktadır. “*Âşık Veysel’in Şiirlerinde Millî Birlik Fikri ve Türk Dünyası*” başlıklı çalışmada Âşık Veysel, Âşık Veysel’in şiirlerinde millî birlik fikri ve Türk Dünyası konusu incelenmektedir. “*Kıbrıs Konulu Âşık Tarzı Şiirler Üzerine Bir İnceleme: Yozgatlı Halk Şairlerinden Örneklerle*” başlıklı çalışmada ise Yozgatlı on halk şairi tarafından söylenen / yazılan Kıbrıs konulu on dört beş destanın / âşık tarzı şiirin “Sistematik Tahlil Yöntemi” kullanılarak çözümlemesi yapılmaktadır.

Türk Dünyası Kültürü konusundaki araştırmalarımızın bir kısmından oluşan “Türk Dünyası Kültürü-1” ve “Türk Dünyası Kültürü-2” adlı bu kitaplardan sonra yine Türk Dünyası ile ilgili bildiri ve makalelerimizden bazıları da bir araya getirilerek “Türk Dünyası Kültürü-3” adlı kitapta toplanacaktır.

Türk Dünyası Kültürü ile ilgili ikinci kitabımı, bu alanda  nc  çalışmalar yapan değerli hocam *Prof. Dr. Tuncer Gülensoy*'a armağan ediyorum. Kitabın okuyucuyla buluşmasını sağlayan Ötüken Neşriyat yetkililerine ve yayın editörü *Ayşegül Büřra alık*'a teşekkür etmeyi de görev biliyorum.

Türklük bilimine ve Türk dünyası kültürüne bir nebze bile hizmet edebilirsem bahtiyar olacağım.

Kayseri, 15 Kasım 2018

Bayram DURBİLMEZ

Kaynaklar

- Aalibek, Talant, 2003. *Manastanım-Comokçunun Colu*, Bişkek.
- Abdulla, Behlul, 2006. *Folklorda Say Simvolikası*, ELM yay.: Bakü.
- Abjanov, Maşrap, 1966. *Kazak Halkının Jumbaktarı*, Almatı.
- Acaroğlu, M.Türker, 1984. "Sovyetler Birliği'nde Yaşayan Kimi Kavimlerin Atasözleri", *Halk Kültürü 1984/1*, İstanbul, 11-22.
- Adambayev, B. 1989. "Korkıt-Küy Atası", *Altın Sandık*, Almatı, 172,176.
- Adambayeva, Janıl, 1966. *Kazak Jumbaktarının Adebî-Stilistik Alakane Tildik Ereşelikleri*, Almatı.
- Ahmetov, Ş., 1974. *Kazak Balalar Adebîyeti*, Almatı.
- Akatay, S. 1999. "Velikiy Korkıt i ego Uçeniye", *Korkıt Ata Ansiklopediyalık Jinak, Almatı*, 686-688.
- Akpınar, M., 2010. *Deyim ve Atasözlerinin Yabancılar Türkte Öğretiminde Kullanımı Üzerine Bir Araştırma*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü YLT.: Ankara.
- Aksoy, Ömer Asım, 1984. *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü 1- Atasözleri Sözlüğü*, 4. baskı, TDK yay.: Ankara.
- Aliaskarov, A. 1999. "Korkıt", *Korkıt Ata Ansiklopediyalık Jinak*, Almatı, 764-765.
- Alibekov, Ş., 1991. *Kazak Folklorının Estetikası*, Almatı.
- Allahmanlı, Mahmud, 2006. "Ozan, Dede ve Âşık", *Korkut Ata*, 4, Güz 2006.
- Alparşlan, Hürşit, 1956. "Gaziantep'te Ay Hakkında İnanmalar", *Türk Folklor Araştırmaları*, C.8, S. 87 (Ekim 1956), İstanbul.
- Alptekin, Ali Berat, 1996a. *Yesevî Ocağında 210 Gün*, TİSAV Elâzığ Şubesi yay.: Elâzığ.
- Alptekin, Ali Berat, 1996b. "Kazak Türklerinin Bilmecelerinden Örnekler", *Millî Kültür Araştırmaları/ 50. Kültür ve Sanat Yılında Dr. Mehmet Önder'e Armağan*, KB yay.: Ankara.
- Alptekin, A.B. 1997 "Kazakistan'da Anlatılmakta Olan Dede Korkut ile ilgili Efsaneler", *V. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi Halk Edebiyatı Sektör Bildirileri*, C 1, Ankara, 23-32.
- Alptekin, Ali Berat, 2009. "Doğu Anadolu Bölgesinde Anlatılan Halk Hikâyelerinde Dede Korkut Hikâyelerinin Etkileri", *Uluslararası Türklük Bilgisi Sempozyumu, (25-27 Nisan 2007, Erzurum) Bildiriler -1*, Mega Ofset Matbaası: Erzurum, 85-92.
- Amanjolov, A[Itay] S[ersenulı] - T. Januzakov, 1959. *Kazaktıñ Halık Jumbaktarı*, Almatı.
- Amanjolulı, Sarsen, 2000. *Kazak Jumbaktarı*, Almatı.
- Amanjolov, A[Itay] S[ersenulı] - T. Januzakov, 1959. *Kazaktıñ Halık Jumbaktarı*, Almatı.
- Annakılıçev, Kazakbay, 1996. "Bağımsız Türkmenistan'da Nevruz Bayramı", *Nevruz ve Renkler*, hzl. Sadık Tural-Filiz Kılıç, Ankara.
- Artun, Erman, 1996. "Adanalı Âşıkların Şiirlerinde Kıbrıs Barış Harekâtı", *Journal For Cypriot Studies / Kıbrıs Araştırmaları Dergisi*, S.2, Lefkoşa.
- Asıl Söz (Ölenler, Ertekiler, Añızdar)*, 1987. Almatı, 214-217.
- Aslanoğlu, İbrahim, 1967. *Âşık Veysel*, Ata yay.: Sivas.
- Aşırov, Annagurban, 1996. "Türkmen Edebiyatında Nevruz", *Nevruz ve Renkler*, hzl. Sadık Tural-Filiz Kılıç, Ankara.

Ata Yıldız, Naciye, 2015. *Türk Dünyası Destancılık Geleneği ve Destanlar*, Akçağ yay.: Ankara.

Avezov, M. 1948. "Erteğiler", *Kazak Adebîyet Tarihi*, C. 1, Almatı, 85-91.

Avezov, M. 1997. *Folklor Yazıları*, (Hzl. Ali Abbas Çınar), Ankara.

Avezov, Muhtar, 1997. *Makaleler*, hzl. Zeyneş İsmail- Ahmet Güngör, Bilig yay.: Ankara.

Avezov, M. 1999. "Korkıt", *Korkıt Ata Ansiklopediyalık Jinak, Almalı*, 459.

Aydosov, A. 1997. *Korkıtname*, Almatı.

Barın, Erol, 2003. "Yabancılar Türkçenin Öğretiminde Temel Söz Varlığının Önemi", *Türklük Bilimi Araştırmaları*, XIII, Niğde, 311-317.

Baskakov, N. A. (1948). *Altayskiy Folklor i Literatura*, Gorno-Altaysk. Akatayev, S. 1973. "Ahilles, Alpamış, Korkıt jane Baksılar...", *Jalın*, S.2, 145-153.

Başgöz, İlhan, 1986. "Türk Halk Hikâyelerinde Düş Motifi Zinciri", *Folklor Yazıları*, Adam yay.: İstanbul.

Bayat, Fuzuli, 2015. "XVI.- XIX. Yy. Türk Dil Siyasetinin Oluşmasında Tekke ve Saz Şairlerinin Rolü", *e-dergi.atauni.edu.tr/ ataunisobil/article/viewFile/.../1020000004*. (Erişim: 23.06.2015)

Baytursinov, Ahmet, 1989. *Şıgarmaları*, Almatı.

Bekhojin, K. 1999. "Korkıtpen Tildesuv", *Korkıt Ata Ansiklopediyalık Jinak*, Almatı, 742-743.

Bektibayev, R. 1988. *Kayta Oralğan Korku Ata*, Almatı.

Berdibay, R. 1993. *Kobızsı Korkıt Turalı, Mengilig Jasaytın Murağattar*, Almatı.

Berdibay, R. 1999. "Dede Korkıt Kitabı jane Kazak Eposı", *Korkıt Ata Ansiklopediyalık Jinak, Almalı*, 664-667.

Berdibayev, R. 1988. "Muramızben Tabıskanda", *Kazak Adebîyeti*, 22 Yanvar.

Berdibayev, R. 1998. *Sarkılmas Kazına*, Almatı.

Biray, Nergis, 2002a. "Türkiye'ye Yerleşen Afganistan Kazaklarından Derlenmiş Tekerleme, Bilmece ve Atasözleri", *Milli Folklor*, yıl.14, S. 53.

Biray, Nergis, 2002b. "Bet Açma Geleneği ve Betaşar Türü", *Prof. Dr. Sadık TURAL Armağanı*, hzl. İdris Karakuş, Ankara.

Boratav, P.N. 1946. *Halk Hikâyeleri ve Halk Hikâyeciliği*, Ankara.

Bulut, Sevilay, 2011. *Atasözlerinin Değerler Eğitimiindeki Yeri*, Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü YLT.: Trabzon.

Bulut, Mesut 2013. "Türkçe Eğitimi ve Öğretiminde Dil ve Kültür Aktarımı Aracı Olarak Atasözleri ve Deyimlerin Önemi", *Turkish Studies*, 8 (13), 559-575.

Cembısbayev, N. 1999. "Horhut Avliye (Legenda)", *Korkıt Ata Ansiklopediyalık Jinak*, Almatı, 92-93.

Cemşidov, Ş. 1963. "Kitabi Dede Gorgut'ta Tasvir Edilen Hadiselerin Coğrafi Şeraiti Meselesine Dair", *Azerbaycan SSR İlimler Akademiyasının Heberleri*, S.2, Baku, 55-64.

Cemşidov, Şamil Allahverdi, 1990. *Kitâb-ı Dede Korkud*, akt. Üçler Bulduk, KB yay.: Ankara.

Cetbısbayev, İ. 1899. "Korkıt-Avlie", *Turkestanskıe vedemosti*, S.92, ?, 582.

Cumbur, Müjgân, 1995. "Klâsik Edebîyatımızda Nevruz", *Nevruz*, hzl. Sadık Tural, Ankara.

Çay, Abdulhalûk M, 1998. *Türk Ergenekon Bayramı Nevruz*, Ankara.

Çelebioğlu, Amil- Yusuf Ziya Öksüz, 1995. *Türk Bilmece Hazinesi*, Kitabevi yay.: İstanbul.

- Çelepi, Mehmet Surur, 2017. *Türk Halk Kültüründe Rüya*, Kömen yay.: Konya.
- Çelik, Ülkü, 2002. *Kırgız Atasözleri*, TDK yay.: Ankara.
- Çeribaş, Mehmet, 2011. *Kırgız Türklerinde Destancılık Geleneği ve Er Soltonoy Destanı*, TKAE yay.: Ankara.
- Çetin, İsmet, 2007. "Türk Kültüründe Bab (Baba)/ Ata Geleneği", *Millî Folklor*, C.10, S.76, 70-75.
- Çobanoğlu, Özkul, 2003. *Türk Dünyası Epik Destan Geleneği*, Akçağ yay.: Ankara.
- Çobanoğlu, Özkul, 2004. *Türk Dünyası Ortak Atasözleri Sözlüğü*, AKM yay.: Ankara.
- Çoruhlu, Yaşar, 2002. *Türk Mitolojisinin Anahatları*, Kabalcı yay.: İstanbul.
- Çotuksöken, Yusuf, 1988. *Atasözlerimiz*, 4. baskı, Varlık yay.: İstanbul.
- Davletov, Timur, 2005. *Güney Sibiryâ Türklüğü: Hakas, Tiva ve Altay Türkleri, Genel Bir Bakış*, Ankara.
- Dayrabay, T. 1999. "Korkittin Jambası Tigen Jer", *Korkıt Ata Ansiklopediyalık Jinak*, Almatı, 725-729.
- Delen, Mahmut, 2016. *Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Filmlerin Kullanımı (Selvi Boylum Al Yazmalım Örneği)*, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Gaziosmanpaşa Üniversitesi YLT.: Tokat.
- Dilek, İbrahim, 2002. *Altay Destanları I*, TDK yay.: Ankara.
- Dilek, İbrahim, 2003. *Türkiye Dışındaki Türk Edebiyatları Antolojisi 24 / Altay Edebiyatı*, KTB yay.: Ankara.
- Dilek, İbrahim, 2007a. *Altay Destanları II*, TDK yay.: Ankara.
- Dilek, İbrahim, 2007b. *Altay Destanları III*, TDK yay.: Ankara.
- Divayev, A. 1999. "Avliye Korkıt Atanın Beyiti Jönünde Birer Söz", *Korkıt Ata Ansiklopediyalık Jinak*, Almatı, 457-458.
- Doğan, Durali, 2005. *Yozgat Şair ve Yazarları Ansiklopedisi*, Sılam yay.: Sorgun.
- Doğan, Levent, 2000. "Kırgız Atasözlerinin Sınıflandırılması", *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, S.9 (Bahar), Ankara, 206-241.
- Durbilmez, Bayram, 1990. "Yozgat Çevresinde Söylenen Şükran Türküsü ve Hikâyesi", *Millî Folklor*, S.6 (Yaz 1990), 63.
- Durbilmez, Bayram, 1990. "Yozgatlı Şair Kasım Kazancıkıoğlu", *Millî Folklor*, S. 8 (Kış 1990), 58-59.
- Durbilmez, Bayram, 1991. "Taşpınar (Sorgun-Yozgat) Bilmeceleri", *Millî Folklor*, yıl:3, S.11 (Güz), 55-58.
- Durbilmez, Bayram, 1991. *Sorgun ve Yöresi Ağızları*, Erciyes Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Lisans Tezi: Kayseri.
- Durbilmez, Bayram, 1995. "Âşık Veysel'in Edebî Kişiliği", *Türk Dünyası Tarih Dergisi*, 97, 34-37.
- Durbilmez, Bayram, 1995. "Sorgunlu Halk Şairi Sıdkı Baba", *Millî Folklor*, S. 28 (Kış 1995), 75-80.
- Durbilmez, Bayram, 1996. "Ahmet Caferoğlu ve Türk Halk Edebiyatı", *Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Kuruluş ve Gelişmesine Hizmeti Geçen Türk Dünyası Aydınları Sempozyumu Bildirileri*, Erciyes Üniversitesi yayınları: Kayseri, 175-186.
- Durbilmez, Bayram, 1998. *Muhyiddin Abdal Dîvânı, İnceleme- Tenkitli Metin*, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, TDE ABD DKT: Elâzığ.
- Durbilmez, Bayram, 1998. *Taşpınarlı Halk Şairleri*, Geçit yay.: Kayseri.
- Durbilmez, Bayram, 1999. "Kayserili Saz Şairlerinin Şiirlerinde Kıbrıs", *II. International Congress for Cyprus Studies/ İkinci Uluslararası Kıbrıs Araştırmaları*

Kongresi, 24-27 Kasım 1998, c.III, Türkçe Bildiriler, Edebiyat- Sanat (Hzl. İ.Bozkurt, H. Ateşin, M. Kansu), DAÜ KAM yay.: Gazimağusa-KKTC, 285-296.

Durbilmez, Bayram, 1999. *Kayserili Halk Şairlerinin Şiirlerinde Kıbrıs*, Geçit yay.: Kayseri.

Durbilmez, Bayram, 1999. "Muhyiddin Abdal'a Göre Hacı Bektaş ve Otman Baba", *Folklor / Edebiyat*, 5/18, 133-140.

Durbilmez, Bayram, 1999. "Âşık Veysel'in Kayserili Ozanlara Etkileri", *Folklor / Edebiyat*, 5/19, 155-179.

Durbilmez, Bayram, 1999. "Kadirlili Yusuf Sıra'nın Hikâye Repertuarı ve Güzel Ahmet Hikâyesi", *III. Uluslararası Çukurova Halk Kültürü Bilgi Şöleni Bildirileri*, Çukurova Üniversitesi yayınları: Adana, 258-272.

Durbilmez, Bayram, 2000. "Tarihî Olay-Edebî Metin İlişkileri Bağlamında Kıbrıs Konulu Âşık Tarzı Şiirler Üzerine Bir Değerlendirme", *Proceedings of the Third International Congress for Cyprus Studies*, Volume:2 Linguistics & Literature, DAÜ KAM yay.: Magosa, 2000, s.87-105.

Durbilmez, B. 2000. "Türk Dünyesinde Ortak Halk Şiğarmaları/ Türk Dünyasında Ortak Halk Kültürü Ürünleri", *Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi VIII. Ohutışı- Proffessorler Ğilmî-Teoriyalık Konferansiyası*, Türkistan.

Durbilmez, Bayram, 2000. *Âşık Meydânî / Hayatı- Sanatı- Şiirlerinden Örnekler*, Laçın yay.: Kayseri.

Durbilmez, Bayram, 2001. "Kayserili Âşık Meydanî'nin Hayatı ve Sanatı", *Folklor / Edebiyat*, 7/26, 169-187.

Durbilmez, Bayram, 2002. "Yunus Emre ve Muhyiddin Abdal Divanlarında Gönül", *Folklor / Edebiyat*, 8/30, 205-214.

Durbilmez, Bayram, 2002. "Türk Kültüründe Abdallar ve Abdal Mahlaslı Halk Şairleri", *Yol / Bilim, Kültür, Araştırma*, 18, 54-67.

Durbilmez, Bayram, 2003. "Manas Destanındaki Kimi Motiflerin Türk Halk Kültüründeki Yansımaları", *Halkbilimi Araştırmaları-Forschungen für Volkerkunde*, 2. Kitap, (Eylül 2003), 154-176, İstanbul-Aachen/ Almanya.

Durbilmez, Bayram, 2003. "Türk Kültüründe Yenigün/Nevruz Bayramı", *TÜRKSOY/ Türk Dünyası-Kültür-Sanat-Bilim-Haber ve Araştırma Dergisi*, 2 / 9, 29-34.

Durbilmez, Bayram, 2003. "Efsaneden Destana: Kazakistan'da Korkut Ata ve Korkut Küyü", *Millî Folklor*, S. 8, C. 60, 219-232.

Durbilmez, Bayram, 2003. *Sorgunlu Sıdkı Baba Divanı*, Bizim Gençlik yay.: Kayseri.

Durbilmez, Bayram, 2004. *Taşpınarlı Halk Şairleri*, 2. Baskı, Bizim Gençlik yay.: Kayseri.

Durbilmez, Bayram, 2005. "Türk Kültüründe ve Fütüvvet-nâmelerde Üç Sayısı", *Ahilik Araştırmaları Dergisi*, 1 / 2, 1-22.

Durbilmez, Bayram, 2006. "Sarıkamış ve Yöresi Âşık Tarzı Kültür Geleneği", *Folklor ve Etnoqrafiya Beynelhalq Elmi Jurnal / Folklore and Ethnography International Scientific Journal*, 9, 42-51.

Durbilmez, Bayram, 2006b. "Somut Olmayan Kültür Mirası: Halk Hikâyeciliği ve Kars Yöresi Âşıkları", *Mitten Meddaha Türk Halk Anlatıları Uluslararası Sempozyum Bildirileri*, Gazi Üniversitesi Türk Halkbilimi Araştırma ve Uygulama Merkezi yay.: Ankara, 341-364.

Durbilmez,, Bayram, 2007. "Türk Kültüründe ve Fütüvvet-nâmelerde 5 Sayısı", *II. Ahi Evran-ı Veli ve Ahilik Araştırmaları Sempozyumu- Bildiriler*, (Hzl. M. Fatih

Köksal), Ankara. 113-126.

Durbilmez, Bayram, 2007. "Kırım Türk Halk Anlatılarında Sayı Simgeçiliği", *Millî Folklor Uluslararası Kültür Araştırmaları Dergisi*, 10 / 76, 177-190.

Durbilmez, Bayram, 2007. "Kayserili Aşuğlarda Âşık Tarzı Kültür Gelenekleri", *Hoşgörü Toplumunda Ermeniler*, c.1, ERÜ yay.: Kayseri.

Durbilmez, Bayram, 2007. "Âşık Tarzı Şiirlerde Sözlü Tarih (Kayserili ve Yozgatlı Âşıkların Şiirlerinden Örneklerle)", *II. Kayseri ve Yöresi Kültür, Sanat ve Edebiyat Bilgi Şöleni (10-12 Nisan 2006)- Bildiriler*, ERÜ yay.: Kayseri, s. 299-317.

Durbilmez, Bayram, 2007. *Ozan Gürbüz Değer / Hayatı- Sanatı- Şiirlerinden Örnekler*, Laçın yay.: Kayseri.

Durbilmez, Bayram, 2007. "Галимджан Ибрагимов Хикяләрәндә Туй Йолалары" (Alimcan İbrahimov'un Hikâyelerinde Dügün Gelenekleri), *Галимджан Ибрагимов һәм XXI Гасыр*, Tataristan Respublikası Fenner Akademiyası G. İbrahimov isem. Tel, Edebiyat hem Sengat İnstitutu- Tataristan Respublikası Medeniyat Ministrullığı yay.: Kazan, Tataristan/ Rusya, 258-272.

Durbilmez, Bayram, 2007. "Renk Adına Bağlı Mahlaslar ve Karacaoğlan Mahlaslı Halk Şairleri", *Doğumunun 400. Yılında Uluslararası Karacaoğlan Sempozyumu*, (Hzl. Kudret Ünal), Tarsus, 30-44.

Durbilmez, Bayram, 2007. "Türk Dünyası Atasözlerinde Barış ve Hoşgörü", *Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi 38. ICANAS Bildiriler/ Edebiyat Bilimi Sorunları ve Çözümleri, II. Cilt*, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu yay.: Ankara, 589-609.

Durbilmez, Bayram, 2008. "Halk Edebiyatı Metinlerini Okurken Karşılaşılan Sıkıntılar", *Turkish Studies* 3/ 6, 228-241.

Durbilmez, Bayram, 2008. *Âşık Edebiyatı Araştırmaları/ Taşpınarlı Halk Şairleri*, Ürün yay.: Ankara.

Durbilmez, Bayram, 2008. "Nahçıvan Türk Halk İnanışlarında Mitolojik Sayılar / Mythological Numbers in Nakhchivan- Turkish Folk Beliefs ", *Turkish Studies*, 3/ 7, 340-352.

Durbilmez, Bayram, 2009. "Türk Kültüründe ve Fütüvvetnamelerde Dört Sayısı / The Number "4" in Turkish Culture and Futuvvetname", *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli-Araştırma Dergisi*, 52, 71-85.

Durbilmez, Bayram, 2010. "Âşıklık Geleneklerinde Saz", *Millî Folklor*, 11 / 85, 148-158.

Durbilmez, Bayram, 2010. "Romanya Sözlü Türk Edebiyatı Ürünlerinde Mitolojik Sayılar", *Folklor / Edebiyat*, 16/ 64, 245-257.

Durbilmez, Bayram, 2010. "Hakas Türklerinin Kadın Yiğitlik Destanı Huban Arığ'da Mitolojik Bir Sayı: Dokuz", *Epik Türk Ənənəsində Dastan, Ortaq Türk Keçmişindən Ortaq Türk Galacayına VI Uluslararası Folklor Konferansının Materialları (25-26 Noyabr)*, Bakü, 80-85.

Durbilmez, Bayram, 2011. "Batı Trakya Türk Halk Kültüründe Mitolojik Sayılar", *Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks*, 3/1, 77-93.

Durbilmez, Bayram, 2011. *Birnâme*, Kömen yay.: Konya.

Durbilmez, Bayram, 2011. "Kırşehir ve Yöresinden Derlenen Ölçülü Sözlerin Yapıları Bakımından İncelenmesi", *Bozok Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1/ 1, 195-224.

Durbilmez, Bayram, 2012. "Zileli Âşık Ceyhunî'nin Yozgatlı Halk Şairleri Üzerine Etkileri", *Tarihi ve Kültürü İle II. Zile Sempozyumu (6-9 Ekim 2011)- Bildiriler*, (Hzl. Mehmet Yardımcı), İzmir, 142-152.

Durbilmez, Bayram, 2012. "Kazakistan'da Nevruz İnanışlarına Bağlı Mitolojik Sayılar", *III. Uluslararası Türk Kültürü Kurultayı / Türk Dünyasında Bayramlar (21-23 Mart 2011)*, 103-108.

Durbilmez, Bayram, 2012. *Turnalar / Türk Dünyası Şiirleri*, Ürün yay.: Ankara.

Durbilmez, Bayram, 2013. *Vefatının 15. Yıldönümünde Yozgatlı Âşık Türkmenoğlu*, Laçin yay.: Ankara.

Durbilmez, Bayram, 2013. "Tarihî Gerçeklerin Âşık Edebiyatına Yansıması Bağlamında Türk Mukavemet Teşkilâtı ve Kıbrıs Mücahitleri", *Folklor / Edebiyat*, S. 76, Ankara, s.173-193.

Durbilmez, Bayram, 2013. "Kazakistan'dan Derlenen Manzum Bilmecelerin Şiirlik Yapı Özellikleri ve Bir Tasnif Denemesi", *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 85- 129, S. 34.

Durbilmez, Bayram, 2013. "Halk Bilimi Araştırmalarının 100. Yılında: "Halk Bilimi" ile "Edebiyat"ın Ortak Alanları ve "Halk Edebiyatı" Üzerine Bir Değerlendirme", *Millî Folklor*, 12/ 99, 101-112.

Durbilmez, Bayram, 2013. "Tarihî Gerçeklerin Âşık Edebiyatına Yansıması Bağlamında Türk Mukavemet Teşkilatı ve Kıbrıs Mücahitleri", *Folklor / Edebiyat*, 19/ 76, 173-193.

Durbilmez, Bayram, 2013. "Национальное Единство в Поэзии Ашыка Вейселя и Тюркский Мир", *Вестник Тюркского Мира*, 1 / 33-44.

Durbilmez, Bayram, 2013. "Tatar Hatını Niler Kürmiy'de Evlenme Kültürü", *Türk Dünyası Araştırmaları*, 207, 1-34.

Durbilmez, Bayram, 2013. "Âşık Veysel'in Şiirlerinde Millî Birlik Fikri ve Türk Dünyası", *Türk Yurdu*, C.33 (65), S. 307 (668), 47-52.

Durbilmez, Bayram, 2013. "Cams / Shamans, the Folk Healers Living in Anatolia: Ocak Folk Healers", *Took Part in the International Scientific Conferance "Language and Culture in Changing World*, October 23-24, 2013, Yakutsky, Russia, (Yayın: *KARADENİZ Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 19, 1-11.)

Durbilmez, Bayram, 2013. "İkincil Sözlü Kültür Bağlamında Neşet Ertaş'ın Türkü Dağarcığına Bir Bakış", *Uluslararası Bozkırın Tezenesi Neşet Ertaş Sempozyumu*, Kırşehir-Türkiye, 13-14 Mayıs 2013, c.1, 315-347.

Durbilmez, Bayram, 2014. *Karşlı Âşık Murat Çobanoğlu / Hayatı- Sanatı ve Eserleri*, Kardeşler Matbaası: Kayseri.

Durbilmez, Bayram, 2014. "Yozgatlı Halk Şairlerinin Diliyle Kıbrıs", *Prof. Dr. Ali Çelik Armağanı*, (Hzl. C. Gökşen), 139-266, Akçağ yay.: Ankara.

Durbilmez, Bayram, 2014. "Âşıkların Şiirlerinde Saz", *Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Uluslararası Müzik Sempozyumu: Doğu Dünyasında Geleneksel Türk Müzik Kültürü, 9-10 Haziran 2014, Kars*, Editör: Prof. Dr. Rafig İmrani, Kars, 199-204.

Durbilmez, Bayram, 2015. "Kazakistan'da Bilmeceler (=Jumbak) Sorma Geleneği", *Prof. Dr. Erman Artun Armağanı*, (Hzl. R. Şenesen- Z. Elbir), Adana, 181-200.

Durbilmez, Bayram, 2015. "Anadolu'da Yaşayan Halk Hekimi Kamlar / Şamanlar: Ocaklılar", *Türkmen Bilgesi Fikret Türkmen Armağanı*, (Hzl. İ. Dilek- F. Türker), Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü yay.: Ankara, 99-106.

Durbilmez, Bayram, 2015. "Eflâtun Cem Güney'in 'Dede Korkut Masalları'na Metinler Arası Bir Yaklaşım: 'Kan Turalı' Örneği", *Millî Folklor*, 27/ 108, 165-179.

Durbilmez, Bayram, 2015. "Doğu Anadolu Âşık Şiirinde Batı Algısı: Kars Yöresinden Örneklerle", *XXVIII. Uluslararası KIBATEK Sempozyumu: Doğu Edebiyatında Batı/ Batı Edebiyatında Doğu*, Instytut Orientalistyki Uniwersytetu Jagiellonskiego, KIBATEK, Yunus Emre Enstitüsü, 25-30 Haziran 2015, Krakow,

Polonya.

Durbilmez, Bayram, 2016. "Yozgatlı Hüznî Dîvânlarında Kerbelâ", *Uluslararası Kerbelâ ve Hz. Hüseyin Sempozyumu, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı TİKA, Hüseyin Gâzi Vakfı, 14- 15 Mayıs 2015, Ankara, Türkiye*, Hzl. Gülağ Öz, Ankara, 93-114.

Durbilmez, Bayram, 2015. "A Mythological Number: Nine in Altai- Folk Epics" / Мифологическое число «девять» в алтайских героических сказаниях", *The III International Forum «Idel- Altai: history and traditional culture of Eurasian nations»*, Altay Respublikası S.S. Surazakov Bilim Araştırma Altayistik Enstitüsü, 14-18 Temmuz 2015, Altaysk, Altay Respublikası-Rusya.

Durbilmez, Bayram, 2016. "Ozan Kavramından Hareketle Dede Korkut Üzerine Bir Değerlendirme", *III. Uluslararası Türk Dünyası Kültür Kongresi: Dede Korkut ve Türk Dünyası (19-23 Ekim 2015, Çeşme- İzmir) Bildiriler Kitabı*, 1. Cilt, Hzl. Metin Ekici vd., Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü yay.: İzmir, 483-505.

Durbilmez, Bayram, 2016. "Hatay'ın Anadolu Sahası Halk Şairlerine Etkileri ve Sıdkı Baba Divanında Geçen 'Vardım Kırklar Meclisine' Şiiri Üzerine Metinlerarası Bir Yaklaşım", *Kaygusuz'un Bilge Torunu Abdurrahman Güzel Armağanı*, (Hzl. H. Duran), TKAЕ yay.: Ankara, 117-127.

Durbilmez, Bayram, 2016. *Âşık Hasret'inin Atışma Sanatı Üzerine Bir İnceleme*, Lâçin yayınları / Bizim Büro Matbaası: Ankara.

Durbilmez, Bayram, 2017. *Gelenekli Türk Anlatıları-1*, Ötüken yay.: İstanbul.

Durbilmez, Bayram, 2017. "Âşık Edebiyatının Oluşumu ve Gelişiminde Alevî-Bektaşî Zümrelerin Yeri ve Önemi/ The Role and Importance of Alevi Bektashi Coteries in the Formation and Development of Minstrel Literature", *The Journal of Alevi Studies / Alevilik Araştırmaları Dergisi*, 13, 57- 86.

Durbilmez, Bayram, 2017. "Hakas Destanlarından Huban Arığ'da Renk Simgeçiliği: Kara Örneği", *Традиционная культура тюркских народов в изменяющемся мире*, Казань, 12-15 апреля 2017 года, Материалы I Международной научной конференции, Издательство: "Ак Буре", Казань, 150-153.

Durbilmez, Bayram, 2017. *Türk Dünyası Kültürü -1*, Ötüken yay.: İstanbul.

Durbilmez, Bayram, 2018. "Kırgız Destancılarında ve Destanlarında Rüya Motifi", *9. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi*, 4. Cilt: *Gelenek Görenek ve İnançlar*, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü: Ankara, 143- 156.

Durbilmez, Bayram, 2018. *Âşık Edebiyatı ve Taşpınarlı Halk Şairleri*, 5. Baskı, Akçağ yay.: Ankara.

Durbilmez, Bayram, 2018. "Türkiye Sahası Âşık Edebiyatında 'Ayak' Terimleri, Sorunlar ve Öneriler", *Yeni Türkiye / Türk Dili Özel Sayısı-I*, 24 / 99, 155-165.

Durbilmez, Bayram, 2019. *Türk Kültür Coğrafyası, Halk Bilimi ve Edebiyat Araştırmaları*, Ötüken yay.: İstanbul.

Durbilmez, Bayram, 2019. *Derviş Tarzı Türk Edebiyatı ve Sıdkı Baba Dîvânı*, Bilge Kültür- Sanat yay.: İstanbul.

Durbilmez, Bayram ve Fatma Tekin, 2014. "Nevşehir Yöresi Yerleşim Adları Üzerine Bir Değerlendirme", *Folklor / Edebiyat*, 20 / 77.

Duymaz, Ali, 2006. "Afganistan Özbek Bilmeceleri İle Anadolu Sahası Bilmecelerinin Ortak Yapı Özellikleri Üzerine", *Prof. Dr. Saim Sakaoğlu'na Armağan*, Kömen yay. / Sota Türkistan ve Azerbaycan Araştırma Merkezi yay.: Konya / Haarlem, 470-480.

- Efendiye, Paşa, 1992. *Azerbaycan Şifahi Halk Edebiyatı*, Maarif Neşriyatı: Bakü.
- Ekici, Metin, 1995. *Dede Korkut Hikâyeleri Tesiri İle Teşekkül Eden Halk Hikâyeleri*, AKM yay.: Ankara.
- Elçin, Şükrü, 1992. "Atalar Sözü", *Türk Dünyası El Kitabı*, 2. baskı, Ankara.
- Elçin, Şükrü, 1993. *Halk Edebiyatına Giriş*, Akçağ yay.: Ankara.
- Eliade, Mircea, 1999. *Şamanizm İkel Esrime Teknikleri*, çev. İsmet Birkan, İmge Kitabevi: Ankara.
- Ensegenulı, T. 1995. "Oğıznama", *Sır Bayında Tuğan Şığarma*, Almatı.
- Ercilasun, A. B. 1998. "Deli Dumrul ile Kazakların Korkut Atası Arasında Bir Mukayese", *Millî Folklor*, S.37 (Bahar), Ankara, 13-16.
- Ergin, Ali Şakir, 1996. *Yozgatlı Mehmed Said Fennî Dîvanı*, Yozgat Belediyesi Kültür yay.: Ankara.
- Ergin, Muharrem, 1963. *Dede Korkut Kitabı II / İndeks- Gramer*, TDK yay.: Ankara.
- Ergin, M. 1989. *Dede Korkut Kitabı I*, Ankara.
- Ergin, Muharrem, 1997. *Dede Korkut Kitabı I*, TDK yay.: Ankara.
- Erginer, Güzide, 2010. *Atasözlerinde Sosyal Hayat*, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü YLT.: Hatay.
- Ergun, Metin, 1994. "Altay Türklerinin Bilmeceleri", *Prof. Dr. Saim Sakaoğlu'na 55. Yıl Armağanı*, Bizim Gençlik yay.: Kayseri.
- Ergun, Metin, 1995. "Manasçılar", *Türk Kültürü*, S. 389, 599-612.
- Ergun, Metin, 1997a. *Altay Türklerinin Kahramanlık Destanı, Alıp Manaş*, Cemre yay.: Konya.
- Ergun, Metin, 1997b. "Koşuk ve Takmak Terimleri Üzerine", *V. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi Halk Edebiyatı Sektör Bildirileri-I*, Ankara s. 225-230.
- Ergun, Metin, 2002. *Kopuz Sarını / Kazak Âşık Tarzı Şiir Geleneği, Akın ve Cıravlar*, KB yay.: Ankara.
- Finnegan, Ruth, 2003. "Sözlü Şiir", çev. Sema Demir, *Halkbiliminde Kuramlar ve Yaklaşımlar 1*, hzl. M.Öcal Oğuz vd., Millî Folklor yay.: Ankara.
- Gabain, A. Von, 1968. "Renklerin Sembolik Anlamları", çev. Semih Tezcan, *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih- Coğrafya Fakültesi Türkoloji Dergisi*, S. 3/ 1, Ankara.
- Gabdullin, Malik, 1959. *Kazak Ağız Adebîyatı*, Almatı.
- Gabdullin, Malik, 1974. *Kazak Halkının Ağız Adebîyatı*, Almatı.
- Georges, Robert A. - Alan Dundes, 1963. "Toward a Structural Definition of the Riddle" *Journal of American Folklore*, 76 (300).
- Genç, Reşat, 1995. "Türk Tarihinde ve Kültüründe Nevruz", *Nevruz*, hzl. Sadık Tural, Ankara.
- Gezer, Şule, 2017. *Kırgız Destanlarında Mitolojik Unsurlar*, ERÜ SBE TDE ABD DKT: Kayseri.
- Göksan, Ayhan, 1966. "Türk Dünyası Atasözleri", *Reşit Rahmeti Arat İçin*, TKAE yay.: Ankara.
- Gökşen, Cengiz, 2011. "Dede Korkut Hikâyelerindeki Ozan Tipi Bağlamında Kars Âşıklık Geleneği", *Turkish Studies*, C. 6/4, 149-161.
- Gökyay, Orhan Şaik, 2000. *Dedem Korkudun Kitabı*, MEB yay.: İstanbul.
- Gözaydın, Nevzat, 1998. "Türk Dünyasının Atasözleri", *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, S.6 (Güz), Ankara, 708-719.
- Gülensoy, Tuncer, 1975. "Türk Dünyası Atasözlerinin Anlam Yönünden Benzerlikleri Üzerine Notlar", *TFAY Belleten*, 1974, Ankara, 93-101.

Günay, Umay, 1992. *Türkiye'de Âşık Tarzı Şiir Geleneği ve Rüya Motifi*, Akçağ yay.: Ankara.

Günay, Umay, 1993. *Türkiye'de Âşık Tarzı Şiir Geleneği ve Rüya Motifi*, Akçağ yay.: Ankara.

Gürsoy Naskali, Emine, 1999. *Altay Destanı Maaday Kara*, Yapı Kredi yay.: İstanbul.

Gürsu, Uğur, 2017. *Kazak Atasözleri*, TDK yay.: Ankara.

Güzel, Abdurrahman, 1995. "XIV-XV.Yüzyıl Edebiyatında Nevruz ve Nevruzîyeler", *Nevruz*, hzl. Sadık Tural, Ankara.

Güzel, Abdurrahman- Ali Torun, 2005. *Türk Halk Edebiyatı El Kitabı*, Akçağ yay.: Ankara.

Hakim, Meryem, 1980. "Kazak Atasözleri", *Türk Dünyası Araştırmaları*, S. 9. İstanbul, 237-242.

Holbeche, Soozî, 1994. *Rüyaların Gücü*, çev. Mehmet Harmancı, Say yay.: İstanbul.

Iskakbayev, A., 1994. *777 Jumbak*, Almatı.

İşıtman, Mahmut, 1968. "Zarf", *Türk Folklor Araştırmaları*, S.230.

İbrayev, Ş. 1979a. *Sravneniye vı sisteme hudojestvennih sredstv "Knigi Moyevo Dede Korkuta"*, *voprosı istorii literatur vostoka*, Moskova.

İbrayev, Ş. 1979b. *Nekotoriye aspektı sistemnogo izuçeniya hudojestvennih sredstv 'Kitabi Dedem Korkut'*, Moskova.

İbrayev, Ş. 1979c. "Nekotoriye aspektı istoričeskogo razvitiya epiteta i yego funksii vı Knige moyego Deda Korkuta", *İzestiya AN Kaz. SSR. ser. Filologičeskaya*, S.2.

İbrayev, Ş. 1986. *Korkıt Ata Kitabı*, Üniversitè Baspası: Almatı.

İbrayev, Ş. 1990. *Epos Janrının Kalıptasuv Tarihi*, Almatı.

İbrayev, Ş. 1991. "Küy Añızdar", *Semey Tanı*, 9 Akpan.

İbrayev, Ş. 1999a. "Mengilik Müra", *Korkıt Ata Ansiklopediyalık Jinak*, Almatı, 14-32.

İbrayev, Ş. 1999b. "Korkıt jane Şamanizm", *Korkıt Ata Ansiklopediyalık Jinak*, Almatı, 573-618.

İbrayev, Şakir, 1996. "Kazak Folklorunda Nevruz", akt. Medine Ahmetova, *Nevruz ve Renkler*, hzl. Sadık Tural-Filiz Kılıç, Ankara.

İbrayev, Ş. 1999ç. "Poetika Oguzkogo Geroičeskogo Eposa", *Korkıt Ata Ansiklopediyalık Jinak*, Almatı, 619-663.

İbrayev, Şakir, 2000. "Şaman Korkut", *Uluslararası Dede Korkut Bilgi Şöleni*, AKM yay.: Ankara, 215-219.

İnan, Abdulkadir, 1986. *Tarihte ve Bugün Şamanizm- Materyaller ve Araştırmalar*, TTK yay.: Ankara.

İnan, Abdulkadir, 1998. *Makaleler ve İncelemeler 1*, TTK yay.: Ankara.

İnan, Abdulkadir, 1992. *Manas Destanı*, MEB yay.: Ankara.

İnan, Abdulkadir, 1998. "Codex Cumanicus Bilmecelerine Dair", *Makaleler ve İncelemeler 1*, TTK yay.: Ankara.

İnostrantsiyev, K A. 1999. "Korkut vı istorii i legende", *Korkıt Ata Ansiklopediyalık Jinak*, Almatı, 94-98.

İşankul, Cabbar, 2006. "Epik Eserlerdeki Rüya Motifinin Yapısal Tahlili", *Mitten Meddaha Türk Halk Anlatıları: Uluslararası Sempozyum Bildirileri*, GÜ THBMER yay.: Ankara.

İşcan, Adem, 2011. "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Filmlerin Yeri ve

Önemi". *Turkish Studies*, 6/3, 939-948.

İşcan, Adem, 2017. *Filmlerle Yabancılara Türkçe Öğretimi*, Nobel Akademik Yayıncılık: Ankara.

İskakov, B. 1994. *Korkıt Ata Kitabı*, Almatı.

Jarkınbekov, M. 1980. "Korkıtın Küyderi", *Jalın*, S.6, 151-153.

Jarkınbekov, M. 1987. *Elim-ay*, Almatı.

Jarkınbekov, M. 1999. "Ömir Jırdın Tolgagan Ulı Baba", *Korkıt Ata Ansiklopediyalık Jinak*, Almatı, 112-122.

Jarmuhamedov, Muhammedrahim, 1976. *Aytıstın Damuv Joldarı*, Almatı.

Jeti Jüz Jumbak, 1995. Almatı.

Jirmunskiy, V. M. 1999. "Oguzskiy Geroičeskiy Epos i Kiniga Korkuta", *Korkıt Ata Ansiklopediyalık Jinak*, Almatı, 476-572.

Joldasbekov, M. 1986. "Korkıt", *Asıl Arnalar, Zertteveler, Makalalar*, Almatı, 111-126.

Jumabayev, M. 1922. "Korkıt", *Şolpan*, S. 2-3, Almatı.

Jumabayev, M. 1999. "Korkıt", *Korkıt Ata Ansiklopediyalık Jinak*, Almatı, 733-737.

Jung, Carl Custav, 2016. *Rüyalar*, çev. Aylin Kayapalı, Pinhan Yayıncılık: İstanbul.

Kaplan, Mehmet, 1992. *Türk Edebiyatı Üzerine Araştırmalar 3, Tip Tahlilleri*, Dergâh yay.: İstanbul.

Karadağ, Metin, 1999. "Halk Şairlerimizde Kıbrıs", *İkinci Uluslararası Kıbrıs Araştırmaları Kongresi (24- 27 Kasım 1998), c. III: Türkçe Bildiriler / Edebiyat- Sanat*, hzl. İsmail Bozkurt, Hüseyin Ateşin, M. Kansu, DAÜ KAM yay.: Gazimağusa- KKTC.

Karadavut, Zekeriya, 2006. "Kırgız Bilmeceleri", *Prof. Dr. Saim Sakaoğlu'na Armağan*, Kömen yay. / Sota Türkistan ve Azerbaycan Araştırma Merkezi yay.: Konya / Haarlem, 481- 514.

Karakaşlı, K T. 1964. *Materialnaya Kultura Azerbajdjantsev severo-vostočnoy i taşantralnoy zon Malogo Kavkaza*, Baku.

Karatayev, Olcabay K., 1995. "Kırgız Tarihi ve Nevruz", *Nevruz*, hzl. Sadık Tural, Ankara.

Kari, Z., 1984. "Ğulam Korkıt Ata", *Bibliyografyalık Katalog*, Almatı.

Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Sözlüğü, 1992. KB yay. : Ankara.

Kasımlı, Meherrem, 2006. "Bahşı ve Ozan- Âşık İlişkilerinin Tarihi Özelliği", akt. Bayram Durbilmez, *Folklor/Edebiyat*, S. 47, 2006/3, 9-14.

Kaskabasov, S. 1984. "Korkıt Turalı Anızdar", *Kazaktın Halık Prozası*, Almatı, s. 126-131.

Kaskabasov, S. 1990. *Dede Korkıt na Kazahskoy poçve, Azerbaydjansko-Kazahskiye Literaturniye Svyazi*, Elm yay.: Baku.

Kaskabasov, S. 1993. "Mif pen Epsananın Tarihiligi", *Kazak Folklorının Tarihi*, Almatı.

Kaskabasov, Seyit, 1994. *Kazaktın Halık Prozası*, Almatı.

Kaskabasov, S. 1999. "Ajalmen Aykaskan Adam", *Korkıt Ata Ansiklopediyalık Jinak*, Almatı, 668-678.

Kastanye, İ. A . 1999. "Drevnosti Kirgizkoy Stepi i Orenburgskogo Kraya", *Korkıt Ata Ansiklopediyalık Jinak*, Almatı, 89-91.

Kaya, Doğan, 1999. "Sivaslı Âşıkların Kıbrıs Konulu Şiirleri", *İkinci Uluslararası Kıbrıs Araştırmaları Kongresi (24- 27 Kasım 1998), c. III: Türkçe Bildiriler / Edebiyat- Sanat*, hzl. İsmail Bozkurt, Hüseyin Ateşin, M. Kansu, DAÜ KAM yay.: Gazimağusa-

KKTC.

Kaya, Doğan, 2014. *Türk Dünyası Ansiklopedik Türk Halk Edebiyatı Kavramları ve Terimleri Sözlüğü*, 3. baskı, Akçağ yay.: Ankara.

Kaymoldin, O., 1990 "Korkit Ata Ömirnamesi", *Almatı Akşamı*, 3 Kazan.

Kazak Folkloristikasının Tarihi, 1988. Almatı.

Kazaktıñ Muzikalık Folklorı, 1982. Ğılım yay.: Almatı.

Kazak Erteğileri, 1957. I cilt, Almatı

Kazak Jumbaktarı, 1993. Almatı.

Kemalov, Sabır, 1996. "Karakalpklarda Nevruz" akt. Kudaybergen Elubaev, *Nevruz ve Renkler*, hzl. Sadık Tural-Filiz Kılıç, Ankara.

Kerim, Şemşedin, 1999. *Kazak Jumbacı*, Sanat yay.: Almatı.

Kıravbayeva, A., 1991. *Ejelgi Devir Ādebiyeti*, İkinci Kitap, Ata Tili yay.: Almatı.

Koç, Kenan, A. Bayaniyazov, 2003. *Kazak Türkçesi- Türkiye Türkçesi Sözlüğü*, Akçağ yay.: Ankara.

Konıratbayev, Avelbek, 1991. *Kazak Folklorının Tarihi*, Almatı.

Kenjebayev, B. 1938. "Korkit Turalı", *Adebiyet Maydanı*, 91-99.

Kıravbaykızı, A. 1999. "Korkit Ata Mifteri jane Avesta", *Korkit Ata Ansiklopediyalık Jinak*, Almatı, 679-685.

Kırzıĝlı, M. Fahrettin, 2000. *Dede – Korkut Oĝuznâmeleri*, AKM yay.: Ankara.

Koñıratbayev, A. 1981. "Korkit jane Onıñ Jırları", *Ontüstik Kazakıstan*, 10 Mavsim.

Koñıratbayev, A. - M. Baydildayev, 1986. *Korkit Ata Kitabı, Oĝızdardıñ Batırlık Jırları, Epos*, Jazuşı yay.: Almatı.

Koñıratbayev, A., 1987. "Korkit Turalı Akikat pen Añız", *Jalın*, S.4, 34-37.

Koñıratbayev, A., 1991. "Korkit", *Kazak Folklorınıñ Tarihi*, Almatı, 86-91.

Koñıratbayev, A. – T. Koñıratbayev, 1991. *Korkit Ata Kitabı*, Almatı.

Koñıratbayev, A., 1999a. "Korkit Ata Hakında", *Korkit Ata Ansiklopediyalık Jinak*, Almatı, 460-475.

Koñıratbayev, A., 1999b. "Türki Alemine Tanımal Tulga (Korkit jane Onıñ Etnikalık Tegi Turalı)", *Korkit Ata Ansiklopediyalık Jinak*, Almatı, 722-724.

Korkit, 1987, *Elim-ay, Küyler Jınaĝı*, Öner yay.: Almatı.

Köseyev, M., 1943. *Sovet Adebıyeti*, S.7.

Köprülü, M. Fuad, 1989. *Edebiyat Araştırmaları 1*, Ötüken yay.: İstanbul.

Kudayberdiuli, Ş., 1999. "Korkittıñ Sarını", *Korkit Ata Ansiklopediyalık Jinak*, Almatı, 731-732.

Maldıbekova, Didar, 2000. *Kazak Gelenekleri*, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk- Kazak Üniversitesi Tarih- Filoloji Fakültesi TDE BT: Türkistan.

Margulan, A., 1970. "Kazak Muzıkasınıñ Korkit Desturı", *Leninşil jas*, (20 Ocak 1970), S.13.

Margulan, A., 1971. *Şokan jane Manas*, Almatı.

Margulan, A., 1974. "Korkit Küyşi", *İzvestiya Kazahskogo filiala AN SSR, seriya yazıka i literaturı*, C.I, Almatı, 83-84.

Margulan, A., 1983. "Korkit Ata Ömiri men Epsanaları Turalı", *Juldız*, S.3, 139-166.

Margulan, A., 1985. *Ejelgi Jır Añızdar / Ğilimi Zerttev, Makalalar*, Almatı.

Margulan, A., 1999. "Korkit: Añız jane Akikat", *Korkit Ata Ansiklopediyalık Jinak*, Almatı, s34-88.

Mirzahmetuli, Mekemtaş, 2004. *Başlangıcından Günümüze Kadar Türkiye Dışındaki Türk Edebiyatları Antolojisi- Kazak Edebiyatı*-, 27. cilt, KB yay.: Ankara.

MKGM, 1971. *Türk Atasözleri ve Deyimleri*, 2 cilt, hzl. Millî Kütüphane Genel Müdürlüğü, İstanbul.

Muktarulı, S., 1990. *Küy Jelken Nemese Korkıt Ata Dastanı*, Almatı.

Muktarulı, S., 1999a. "Korkıttanuga Baspaldak", *Korkıt Ata Ansiklopediyalık Jinak*, Almatı, 689-721.

Muktarulı, S., 1999b. "Korkıt Ata Dastanı", *Korkıt Ata Ansiklopediyalık Jinak*, Almatı, 744-763.

Murataliyeva, Gülbanu, 2000. *Kazak Bilmeceleri*, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk- Kazak Üniversitesi Tarih- Filoloji Fakültesi TDE BT: Türkistan.

Muratçayeva, Feride, 1996. "Dağıstan'da Nevruz", *Nevruz ve Renkler*, hzl. Sadık Tural-Filiz Kılıç, Ankara.

Muratoğlu, Malik, 1996. "Nevruz ve Onun Özbek Halk Edebiyatında Terennüm Edilişi", *Nevruz ve Renkler*, hzl. Sadık Tural-Filiz Kılıç, Ankara.

Namatov, Mirlan, 2001. *Kırgızların Küçük Destanı Er Tabıldı (İnceleme ve Transkripsiyon)*, EÜ SBE DKT: İzmir.

N. Ongarbayeva, N., 1997. *Kazak Jumbaktarının Tili*, Almatı.

Nazar, Khudai, 1996. "Afganistan Türklerinde (Güney Türkistanlılarda) Nevruz Kutlamaları", *Nevruz ve Renkler*, hzl. Sadık Tural-Filiz Kılıç, Ankara.

Nebiyev, Azad, 1990. *Novruz Bayramı*, Bakü.

Nerimanoglu, Kamil V., 1995. "Nevruz Geleneği ve Azerbaycan'da Nevruz", *Nevruz*, hzl. Sadık Tural, Ankara.

Nisanbayev, A. vd., 1999. *Korkıt Ata Ansiklopediyalık Jinak*, Almatı.

Nurmemmet, Annagulu, 1996. "Türkmenlerde Renkler Dünyası ve Nevruz", *Nevruz ve Renkler*, hzl. Sadık Tural-Filiz Kılıç, Ankara.

Oğuz, M. Öcal, 1988. *Yozgath Hüzni*, KB yay.: Ankara.

Oğuz, M. Öcal, 1990. *Yozgath Hüzni Divânlarından Seçmeler*, KB yay.: Ankara.

Oğuz, M. Öcal, 1992. *Yozgath Halk Şairi Nazi*, Ankara.

Oğuz, M. Öcal, 1994. *Yozgat'ta Halk Şairliğinin Dünü ve Bugünü*, KB yay.: Ankara.

Ong, Walter J., 1995. *Sözlü ve Yazılı Kültür / Sözü'nün Teknolojileşmesi*, çev. Sema Postacıoğlu Banon. Metis yay.: İstanbul.

Oğuz, M.Öcal, 1996. "Kırgızların Kutladığı Bayramlar ve Nevruz Pratikleri", *Nevruz ve Renkler*, hzl. Sadık Tural-Filiz Kılıç, Ankara.

Oğuz, Öcal, 1998. "Dede Korkut Kitabı'nda Sosyal Çevre İçinde Ozan", *Millî Folklor*, C. 5, S. 37, 36-38.

Oy, Aydın, 1972. *Tarih Boyunca Türk Atasözleri*, Türkiye İş Bankası Kültür yay.: İstanbul.

Ögel, Bahaeddin, 1987. *Türk Kültür Tarihine Giriş- 9*, KTB yay.. Ankara.

Ögel, Bahaeddin, 1989. *Türk Mitolojisi (Kaynakları ve Açıklamaları ile Destanlar)*. II. Cilt, TTK yay.: Ankara.

Özkan, İsa, 1995. "Tatar ve Uygur Türklerinde Nevruz Bayramında Şiir Söyleme Geleneği", *Nevruz*, hzl. Sadık Tural, Ankara.

Özkan, İsa, 1998. "Türk Boylarının Sözlü Edebiyatında Nımak/ Comok/ Jumbak/ Yomak Anlatım Türü Üzerine Bir Etimoloji Denemesi", *Türk Dili*, S. 556.

Pınar, Saadet, 1983. "Kazak Folklorunda Ata Sözleri", *Türk Dünyası Araştırmaları*, S. 22. İstanbul, 135-142.

Pirverdioğlu, Ahmet, 2000. "Dede Korkut ve Şamanizm", *Uluslararası Dede*

Korkut Bilgi Şöleni, AKM yay.: Ankara, 293-299.

Potanin, G. N., 1972. *Kazahskiy Folklor v Sobrannie*, Almatı.

Radloff, Vasiliy, 1993. *Altın Sandık*, Ana Tili yay.: Almatı.

Radloff, Wilhelm, 1995. *Manas Destanı*, çev. Emine Gürsoy Naskali, Türksoy yay.: Ankara.

Raglan, Lord, 2004. "Tarih ve Mit", çev. Levent Soysal, *Millî Folklor*, S.63 (Güz), Ankara.

Rahman, Abdükerim, 1995. "Tarihten Günümüze Doğu Türkistan'da Nevruz Kutlamaları", akt. E. Emet- A. Çelikbay, *Nevruz*, hzl. Sadık Tural, Ankara.

Reichl, Karl, 2002. *Türk Boylarının Destanları*, TDK yay.: Ankara.

Sadırbayev, S., 1990. "Korkıt Turalı Aңыз", *Kazak Halık Adebıyati*, Almatı, 25-26.

Sakaoğlu, Saim, 1970. "Bilmecelerimiz ve Dört Mısradan Kurulu Erzurum Bilmeceleri", *Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Araştırma Dergisi*, c. 1, S.1. 55-63.

Sakaoğlu, Saim, 1973. "Beyitlerden Kurulu Erzurum Bilmeceleri", *Türk Kültürü*, c.11, S.125, 274-282.

Sakaoğlu, Saim, 1983. "Bilmece Terimi Üzerine Notlar", *Türk Kültürü Araştırmaları*, 17-21/ 1-2: 226-243.

Sakaoğlu, Saim, 1992. "Ozan, Âşık, Saz Şairi ve Halk Şairi Kavramları Üzerine" *Türk Halk Musikisinde Çeşitli Görüşler*, (Hzl. Salih Turhan), KB yay.: Ankara, 217-221.

Sakaoğlu, Saim, 1995. "Azerbaycan ve Anadolu Sahası Bilmecelerinde Görülen Yapı Ortaklıkları Üzerine", *İpek Yolu Uluslararası Halk Edebiyatı Sempozyumu Bildirileri 1-7 Temmuz 1993*, Ankara, 491- 498.

Sakaoğlu, Saim, 1998. *Dede Korkut Kitabı İncelemeler-Derlemeler-Aktarmalar I-II*, Selçuk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi yay.: Konya.

Saraç, Hakan, 2012. "Yabancı Dil Öğretim Sürecinde Sanatsal Filmler", *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 27-42.

Sevim, Acar, 2000. *Rüya ve Vizyon*, Birleşik Yayıncılık: İstanbul.

Seydimbekov, A., 1992. "Korkıt", *Küy Şejire*, Almatı, 6-14 ve 118-138.

Seydimbekov, A., 1999. "Korkıt Aңызdarı", *Korkıt Ata Ansiklopediyalık Jinak*, Almatı, 99-110.

Seyfullin, S., 1964. "Korkıt Turalı", *Şığarmalar*, C.6, Almatı, 168-171.

Seyfullin, S., 1999. "Baksının Jırları", *Korkıt Ata Ansiklopediyalık Jinak*, Almatı, 738-741.

Süyinqaliyev, H., 1969. "Korkıt Ata Kitabı Jaylı", *Kazakistan Mektebi*, S. 9, 87-90.

Şahin, Hatice, 1999. "Kazak Türkçesi ve Türkiye Türkçesindeki Atasözleri Üzerine Bir Karşılaştırma Denemesi", *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, S.7 (Bahar), Ankara, 60-68.

Şahin, Salih, 1983. *Ozanlık Gelenekleri ve Doğulu Saz Şairleri*, Yorum Matbaası: Ankara.Şişman, B., 1998 "Kazakistan'da Korkut Ata ile ilgili Söylenceler", *Millî Folklor*, S.37 (Bahar 1998), Ankara, 51-53.

Şaul, Mahir, 1974. "Dünyada Bilmece Araştırmaları", *Folklor Doğru*, S.37, 80-86.

Şatıroğlu, Âşık Veysel, 1971, *Dostlar Beni Hatırlasın- Bütün Şiirleri*, düzenleyen: Ümit Yaşar Oğuzcan, 2. baskı, Türkiye İş Bankası Kültür yay.: İstanbul.

Şehriyar, M., 1992. *Geldim Sizi Görmeye*, hzl. Elman Guliyev, Bakü.

Schimmel, Annemarie (2000). *Sayıların Gizemi*, çev. Mustafa Kıpüşoğlu, 2. baskı, Kabalıcı yay.: İstanbul.

Şimşek, Esmâ, 2003. "Bilmeceler", *Türk Dünyası Ortak Edebiyatı Tarihi*, c.3, AKM yay.: Ankara.

Tezcan, Semih, 2001. *Dede Korkut Oğuznameleri Üzerine Notlar*, Yapı Kredi yay.: İstanbul.

Tezcan, Semih ve Hendrik Boeschoten, 2001. *Dede Korkut Oğuznameleri*, Yapı Kredi yay.: İstanbul.

Tilevjanov, M., 1991. *El Adebîyeti*, Almatı.

Törekululu, Nısanbek, 1996. *Biy'ler Sözi – Akıldın Közi*, Almatı.

Tural, Sadık Kemal-Filiz Kılıç, 1996. *Nevruz ve Renkler*, hzl. Sadık Tural-Filiz Kılıç, Ankara.

Turmanjanov, Ötebay, 1957. *Kazaktın Makaldarı men Metelderi*, Kazaktın Memleketik Körkem Adebîyet Baspası yay.: Almatı.

Uyar, Yusuf, 2007. *Türkçe Öğretiminde Kültür Aktarımı ve Kültürel Kimlik Geliştirme*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe Öğretmenliği ABD.: Ankara.

Velihanov, Ç., 1968. *Sobrenie soçininiy*, C. 1, Almatı, 116-120.

Yakıcı, Ali, 2007. "Dede Korkut Kitabı'nda Görülen Ozan Tiplerinin Türkiye Sahası Âşıklık Geleneğinin Oluşumuna Etkisi", *Millî Folklor*, C.10, S.73, 40-47.

Yalato, Y. K., 2004. *Cağar*, 3 cilt, Gorno-Altaysk.Yardımcı, Mehmet, 2002. *Başlangıcından Günümüze Türk Halk Şiiri (Anonim Halk Şiiri-Âşık Şiiri-Tekke Şiiri)*, Ürün yay.: Ankara.

Yıldırım, D., 1985. "Türk Folkloru Araştırmalarının Problemleri", *Erdem*, C. 1, S.2, Ankara, 549-551.

Yıldırım, Dursun, 1998. "Türklerin Yılbaşı/ Özgürlük Günü Bayramı", *Türk Bitiği/ Araştırma-İnceleme Yazıları*, Ankara.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H., 2005. *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Seçkin Yayıncılık: Ankara.

Yılmaz, Fatih ve Ayşegül İrşi, 2017. "Yabancılara Türkçe Öğretiminde Tv Dizilerinin Kullanımı", *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 5/2.

Yurtbaşı, Metin, 1996. *Sınıflandırılmış Türk Atasözleri*, İstanbul.

Yüce, Nuri, 1983. "Türk Şivelerindeki Atasözlerinde Uygunluk", *Türk Dünyası Araştırmaları*, S. 27. İstanbul, 263-268.

Yüksel, H. Avni, 1981. "Yozgatlı Âşık Derunî", *Erciyes*, S.38, Kayseri.

Yüksel, H. Avni (1981a). "Türk Folklorunda 9 Sayısı", *Erciyes*, S. 30 - 31, Kayseri.

Yüksel, H. Avni (1981b). "Türk Folklorunda Sayılar", *Millî Kültür*, 3/4, Ankara.

Ziya Gökalp (1963), *Türk Töresi*, İstanbul.